

# SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 117/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 475/2016), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 476/2016), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 477/2016), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 478/2016), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 479/2016), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 480/2016), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 481/2016), [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 482/2016), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 483/2016), zastúpených advokátom JUDr. Emilom Vaňkom, Sládkovičova 2, Zvolen, ktorými namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky prípisom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. SVS-OVR2-2015/034882 z 10. decembra 2015 a uznesením Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán č. 6/4/1 z 9. decembra 2015, a takto

### **r o z h o d o l :**

1. Sťažnosť [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 475/2016, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 476/2016, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 477/2016, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 478/2016, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 479/2016, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 480/2016, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 481/2016, sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] vedenú pod sp. zn. Rvp 482/2016 a sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]

vedenú pod sp. zn. Rvp 483/2016 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 475/2016.

2. Sťažnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

## O d ô v o d n e n i e :

### I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 19. januára 2016 doručené sťažnosti [REDACTED], [REDACTED]; [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]; [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]; [REDACTED], [REDACTED]; [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]; [REDACTED], [REDACTED]; [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Emilom Vaňkom, Sládkovičova 2, Zvolen. Z obsahu sťažností pôvodne vedených ústavným súdom pod spisovými značkami: Rvp 475/2016, Rvp 476/2016, Rvp 477/2016, Rvp 478/2016, Rvp 479/2016, Rvp 480/2016, Rvp 481/2016, Rvp 482/2016 a Rvp 483/2016, ako aj z priloženej dokumentácie možno vyvodit', že sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva „*uchádzať sa vo voľbách o zvolenie do verejnej volenej funkcie*“, t.j. základného práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) prípisom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) č. SVS-OVR2-2015/034882 z 10. decembra 2015 (ďalej len „napadnutý prípis“) a uznesením Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán (ďalej len „štátna komisia“) č. 6/4/1 z 9. decembra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažností vyplýva, že namietané porušenie základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy napadnutým prípisom ministerstva a napadnutým uznesením štátnej komisie

odôvodňujú sťažovatelia identicky. Ústavný súd preto považuje za postačujúce poukázať na podstatné časti, ktoré sa opakujú vo všetkých sťažnostiach sťažovateľov.

Sťažovatelia vo svojich sťažnostiach uvádzajú:

*«Ako plnoprávny občan Slovenskej republiky sa sťažovateľ (alebo sťažovateľka, pozn.) uchádza o zvolenie za poslanca Národnej rady SR vo všeobecných parlamentných voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky ktoré sa uskutočnia v marci 2016. Sťažovateľ (alebo sťažovateľka, pozn.) je zapísaný na kandidátnej listine Hnutia za demokratické Slovensko (HZDS), sídlo: [REDAKOVANÉ], zapísané v registri strán Ministerstva vnútra SR, sekcia verejnej správy, Bratislava pod číslom registrácie: 203/2-2001/06374, prostredníctvom ktorej chce využiť svoje pasívne volebné právo a uchádzať sa o zvolenie za poslanca Slovenskej národnej rady v najbližšom volebnom období.*

*Politická strana Hnutie za demokratické Slovensko (HZDS), sídlo: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], podala žiadosť a predložila listinu kandidátov Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán cestou Ministerstva vnútra SR.*

*Pred zápisom na kandidačnú listinu sťažovateľ (alebo sťažovateľka, pozn.) vykonala vlastnoručné vyhlásenie kandidáta o záujme kandidovať a vyslovil súhlas s kandidatúrou. Táto požiadavka sťažovateľa (alebo sťažovateľky, pozn.) ktorý takto využil zákonom predpísaným spôsobom svoje základné právo vyplývajúce z ústavy SR vo forme pasívneho volebného práva, bola odovzdaná Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán prostredníctvom MVSR.*

*Prostredníctvom [REDAKOVANÉ] – splnomocnenca politickej strany HZDS pre volebné záležitosti sa dozvedel, že jej účasť vo voľbách bola odmietnutá a znemožnené bolo aj vykonanie jej pasívneho volebného práva – byť volená do zákonodarného zboru SR.*

*Splnomocnenec HZDS [REDAKOVANÉ] bol o odmietnutí účasti sťažovateľa (alebo sťažovateľky, pozn.) vo voľbách informovaný „odpoveďou“ Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy MV SR, odbor volieb, referenda a politických strán, Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29, sp. zn.: MVSR SVS-OVR2-2015/034882 z 10. 12. 2015 o výpise z uznesenia č. 6/4/1 Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán SR na základe ktorej zistil že Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania*

*politických strán SR nepreskúmala kandidátnu listinu na ktorej kandidoval za poslanca NRSR z dôvodu, že politická strana neuhradila volebnú kauciu.*

*Uznesením č. 6/4/1 Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán SR a opatrením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy MV SR, odbor volieb, referenda a politických strán, Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29, sp. zn.: MVSR SVS-OVR2-2015/034882 z 10. 12. 2015 bolo porušené základné politické právo sťažovateľa (alebo sťažovateľky, pozn.) spočívajúce v práve uchádzať sa vo voľbách o zvolenie do verejnej volenej funkcie a znemožnená jej účasť v parlamentných voľbách ktoré majú byť uskutočnené v roku 2016.»*

Sťažovatelia sa domáhajú aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 €, čo odôvodňujú takto:

*„Sťažovateľ (alebo sťažovateľka, pozn.) sa cíti ukrátený na svojich právach a urazený postupom príslušných orgánov rozhodujúcich o jeho práve uchádzať sa o zvolenie do parlamentu. O realizáciu pasívneho volebného práva sa uchádza cestou politickej strany. Táto však bola z účasti diskvalifikovaná pre finančné záležitosti a zrejme z dôvodu nedostatočnej solventnosti, čo nemôže byť dôvodom na uskutočnenie základného práva a na prekážku jeho výkonu. Sťažovateľ (alebo sťažovateľka, pozn.) je uvedený na kandidátke strany a tieto boli uvádzané na verejne dostupných informačných kanáloch v médiách a v tlači. V súčasnosti čelí značnému tlaku okolia a neprijemným situáciám zo strany médií, známych a spolupracovníkov či rodiny. Uplatnenie jeho základného práva nebolo samovoľné, ale si vyžadovalo v podstate dlhodobé zviditeľňovanie sa v povedomí budúcich voličov, v prezentácii svojich postojov na verejnosti v účasťach na verejnom živote a pôsobení na verejnosti. Dôvera spoluobčanov, ktorí ju v kandidatúre podporovali bola sklamaná súčasná situácia je značne neprijemná po všetkých stránkach. Cíti sa byť zosmiešňovaná a frustrovaná. Z uvedeného dôvodu požaduje, aby orgány, ktoré situáciu zapríčinili boli zaviazané na primerané finančné zadosťučinenie. Za primeranú sumu požaduje priznanie náhrady vo výške 10 000 €. Sťažovateľ (alebo sťažovateľka, pozn.) a jej právny zástupca sa písomne dohodli mandátnou zmluvou, že miestom plnenia všetkých finančných náležitostí z tohto konania je účet [REDACTED], ktorý je dohodnutým miestom plnenia všetkých pohľadávok.“*

Na základe citovaného sa sťažovatelia domáhajú, aby ústavný súd o ich sťažnostiach nálezom takto rozhodol:

„1./ Ústavný súd zisťuje, že Uznesením č. 6/4/1 Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán SR a opatrením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy MV SR, odbor volieb, referenda a politických strán, Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29, sp. zn.: MVSR SVS-OVR2-2015/034882 z 10. 12. 2015 bolo porušené základné právo sťažovateľa (alebo sťažovateľky, pozn.) spočívajúce v jej práve uchádzať sa vo voľbách o zvolenie do verejnej volenej funkcie.

2./ Ústavný súd zrušuje Uznesenie č. 6/4/1 Štátnej komisie pre voľby a kontrolu financovania politických strán SR a opatrenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy MV SR, odbor volieb, referenda a politických strán, Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29, sp. Zn.: MVSR SVS-OVR2-2015/034882 z 10. 12. 2015 a prikazuje Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán SR a Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, aby vo veci neodkladne konali a obnovili stav pred porušením základného práva.

3./ Ústavný súd nariaďuje, aby sa Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy MV SR, odbor volieb, referenda a politických strán, a Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán SR dočasne zdržali vykonávania rozhodnutia a opatrenia ktorým bolo rozhodnuté o nepreskúmaní kandidátnej listiny na ktorej je uvedený sťažovateľ (alebo sťažovateľka, pozn.)

4./ Ústavný súd priznáva sťažovateľovi (alebo sťažovateľke, pozn.) finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 € ktoré sú povinní zaplatiť sťažovateľovi (alebo sťažovateľke, pozn.) do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy MV SR, odbor volieb, referenda a politických strán, a Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán SR spoločne a nerozdielne na účet...

5./ Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia verejnej správy MV SR, odbor volieb, referenda a politických strán, a Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán SR sú povinní zaplatiť sťažovateľovi (alebo sťažovateľke, pozn.)

*do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia spoločne a nerozdielne troj právneho zastúpenia na účet... vo výške 303,16 €.“*

## **II.**

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

### **II.1 K spojeniu sťažností na spoločné konanie**

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

Podľa § 112 ods. 1 OSP súd môže v záujme hospodárnosti spojiť na spoločné konanie veci, ktorí sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Keďže zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spájaní návrhov na začatie konania na spoločné konanie, je v spojení s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde primerane aplikovateľný na prípadné spojenie návrhov na začatie konania pred ústavným súdom § 112 ods. 1 OSP.

Vychádzajúc z uvedeného právneho východiska, po zistení, že sťažovatelia rovnako namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy tým istým prípisom ministerstva a tým istým uznesením štátnej komisie, že sú všetci zastúpení tým istým právnym zástupcom, pričom odôvodnenie ich sťažností je v zásade identické, ústavný súd, aplikujúc § 112 ods. 1 OSP v spojení s § 31a zákona o ústavnom súde, rozhodol o spojení sťažností na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 475/2016 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

## **II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy napadnutým prípisom ministerstva a napadnutým uznesením štátnej komisie**

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ (*alebo sťažovateľka, pozn.*), a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného

základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľov, ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní ich sťažností zamerlal na posúdenie, či ich nemožno považovať za zjavne neopodstatnené.

Zo sťažností sťažovateľov, ktorých podstatné časti sú citované v časti I tohto uznesenia, možno vyvodiť, že k porušeniu ich základného práva uchádzať sa o zvolenie do volenej verejnej funkcie zaručeného čl. 30 ods. 4 ústavy malo dôjsť tým, že štátna komisia napadnutým uznesením rozhodla, že nepreskúma kandidátnu listinu politickej strany Hnutie za demokratické Slovensko (ďalej len „HZDS“), „... *lebo táto politická strana neuhradila volebnú kauciu...*“ – text napadnutého uznesenia štátnej komisie tvorí podstatnú časť napadnutého prípisu, ktorým ministerstvo vnútra oznamuje splnomocnencovi politickej strany HZDS [a tým sprostredkovane aj sťažovateľom ako kandidátom na poslancov politickej strany HZDS vo voľbách do Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“), ktoré sa majú uskutočniť 5. marca 2016, pozn.], ako štátna komisia rozhodla o kandidátnej listine politickej strany HZDS. Napadnutý prípis ministerstva tak v podstate plní len funkciu „nosiča“ meritórneho rozhodnutia štátnej komisie, ktoré vyvolalo sťažovateľmi namietané právne dôsledky.

Napadnuté uznesenie štátnej komisie znie:

*„Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán sa oboznámila s kandidátnou listinou politickej strany Hnutie za demokratické Slovensko, a konštatuje, že podľa § 51 ods. 1 tretej vety zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ju Štátna komisia pre voľby a kontrolu financovania politických strán nepreskúma, lebo táto politická strana neuhradila volebnú kauciu a pri odovzdávaní kandidátnej listiny písomne prejavila vôľu ju neuhradiť.“*

Z § 50 ods. 1 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o podmienkach výkonu volebného práva“) vyplýva, že kandidátnu listinu pre voľby do národnej rady môže podať politická strana, ktorá je registrovaná podľa osobitného predpisu. Politická strana podáva kandidátnu listinu prostredníctvom svojho splnomocnenca v listinnej forme aj elektronickej forme najneskôr 90 dní pred dňom konania volieb zapisovateľovi štátnej komisie. Lehota na podanie kandidátnej listiny sa končí uplynutím posledného dňa lehoty. Na kandidátne listiny, ktoré neboli doručené ustanoveným spôsobom, a na kandidátne listiny doručené po uplynutí tejto lehoty sa neprihliada.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o podmienkach výkonu volebného práva kandidátna listina obsahuje

- a) názov politickej strany alebo názvy politických strán tvoriacich koalíciu,
- b) zoznam kandidátov, ktorý obsahuje meno, priezvisko, titul, dátum narodenia, zamestnanie, ktoré kandidát vykonáva v čase podania kandidátnej listiny, adresu trvalého pobytu kandidáta a poradie na kandidátnej listine vyjadrené arabským číslom pri všetkých kandidátoch,
- c) meno, priezvisko, funkciu, podpis osoby oprávnenej konať v mene politickej strany a odtlačok pečiatky politickej strany; v prípade koalície meno, priezvisko, funkciu, podpis osoby oprávnenej konať v mene každej politickej strany tvoriacej koalíciu a odtlačok pečiatky každej politickej strany tvoriacej koalíciu.

Podľa § 50 ods. 4 zákona o podmienkach výkonu volebného práva ku kandidátnej listine musí byť pripojené

- a) vlastnoručne podpísané vyhlásenie každého kandidáta uvedeného na kandidátnej listine, že súhlasí so svojou kandidatúrou, nekandiduje na inej kandidátnej listine a nemá prekážky práva byť volený,
- b) potvrdenie o uhradení volebnej kaucie 17 000 eur,
- c) oznámenie o určení splnomocnenca politickej strany alebo koalície a jeho náhradníka s uvedením mena, priezviska a adresy, na ktorú možno doručovať písomnosti; úkonmi splnomocnenca vo volebných veciach je politická strana alebo koalícia viazaná, pričom splnomocnencom politickej strany alebo koalície ani jeho náhradníkom nemôže byť kandidát.

Podľa § 50 ods. 7 zákona o podmienkach výkonu volebného práva zapisovateľ štátnej komisie zisťuje, či predložené kandidátne listiny obsahujú náležitosti podľa odseku 3 a či sú k nim pripojené písomnosti podľa odseku 4. Ak to tak nie je, zapisovateľ štátnej komisie vyzve splnomocnenca politickej strany alebo koalície, aby v lehote, ktorú určí, kandidátnu listinu upravil alebo doplnil. Zapisovateľ štátnej komisie predkladá kandidátne listiny štátnej komisii na preskúmanie a registráciu na jej prvom zasadaní.

Podľa § 51 ods. 1 zákona o podmienkach výkonu volebného práva štátna komisia preskúmava predložené kandidátne listiny najneskôr 80 dní pred dňom konania volieb. Preskúvanie kandidátnych listín vykonáva štátna komisia prostredníctvom svojho odborného sumarizačného útvaru. Kandidátnu listinu, ku ktorej nie je pripojené potvrdenie o uhradení kaucie, štátna komisia nepreskúmava.

Podľa § 52 ods. 1 zákona o podmienkach výkonu volebného práva štátna komisia zaregistruje najneskôr 70 dní pred dňom konania volieb kandidátne listiny, ktoré sú v súlade s týmto zákonom, ako aj kandidátne listiny, ktoré boli upravené podľa § 51 ods. 2. Registrácia kandidátnych listín je podmienkou vytlačenia hlasovacích lístkov.

Podľa § 52 ods. 2 zákona o podmienkach výkonu volebného práva štátna komisia v lehote podľa odseku 1 odmietne registráciu kandidátnej listiny, ktorá nie je v súlade s týmto zákonom, ako aj kandidátnu listinu, ktorú nemožno upraviť podľa § 51 ods. 2.

Z citovaných ustanovení zákona o podmienkach výkonu volebného práva vyplýva, že kandidátnu listinu pre voľby do národnej rady môžu podať len registrované politické strany (§ 50 ods. 1), t. j. právom uchádzať sa o volenú funkciu poslanca národnej rady nedisponujú občania (teda ani sťažovatelia) priamo, ale len prostredníctvom registrovaných politických strán. Kandidátne listiny politických strán musia obligatórne obsahovať zákonom ustanovené náležitosti (§ 50 ods. 3) a musia k nim byť obligatórne priložené aj zákonom ustanovené prílohy (§ 50 ods. 4). Z § 50 ods. 4 písm. b) zákona o podmienkach výkonu volebného práva vyplýva, že ku kandidátnej listine musí byť obligatórne pripojené

potvrdenie o uhradení volebnej kaucie 17 000 €. Zapisovateľ štátnej komisie zisťuje, či kandidátna listina politickej strany obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a zákonom ustanovené prílohy, a následne ich predkladá štátnej komisii na účely preskúmania a registrácie (§ 50 ods. 7). Volieb do národnej rady sa môžu zúčastniť len politické strany (a ich kandidáti), ktoré boli zaregistrované (§ 52 ods. 1 a 2). Registrácii politických strán predchádza preskúmanie kandidátnych listín štátnou komisiou, pričom zo vzťahu § 51 ods. 1 k citovaným ustanoveniam § 52 zákona o podmienkach výkonu volebného práva vyplýva, že kandidátna listina politickej strany, ktorá nebola preskúmaná, nemôže byť ani zaregistrovaná, a teda sa nemôže zúčastniť volieb. Z § 51 ods. 1 tretej vety zákona o podmienkach výkonu volebného práva jednoznačne vyplýva, že štátna komisia nepreskúmava kandidátnu listinu, ku ktorej nie je pripojené potvrdenie o uhradení volebnej kaucie, čím *de iure* i *de facto* rozhodne o tom, že dotknutá politická strana (a teda aj jej kandidáti) sa nezúčastní volieb.

Aplikujúc uvedené právne východiská na skutkový stav vyplývajúci zo sťažností sťažovateľov, možno konštatovať, že politická strana HZDS nepriložila (a to zrejme ani po výzve zapisovateľa štátnej komisie, pozn.) ku svojej kandidátnej listine potvrdenie o uhradení volebnej kaucie, pričom sťažovatelia nespochybňujú, že HZDS volebnú kauciu neuhradilo (naopak, nepriamo to potvrdzujú, keď uvádzajú, že ich politická strana „*bola z účasti diskvalifikovaná pre finančné záležitosti a zrejme z dôvodu nedostatočnej solventnosti*“). Uvedené skutkové okolnosti sú konštatované v napadnutom uznesení štátnej komisie a vyúsťujú do meritórneho záveru, že štátna komisia nepreskúma kandidátnu listinu HZDS, čoho právnym dôsledkom je vylúčenie HZDS a jej kandidátov (vrátane sťažovateľov) z účasti vo voľbách do národnej rady.

Vychádzajúc z dosiaľ uvedeného, ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie štátnej komisie v plnom rozsahu zodpovedá obsahu a účelu aplikovaných právnych noriem obsiahnutých v zákone o podmienkach výkonu volebného práva a predstavuje logický a nespochybniteľný právny dôsledok ich aplikácie. V nadväznosti na toto konštatovanie ústavný súd pripomína svoj ustálený právny názor vyvoditeľný z jeho doterajšej judikatúry, v zmysle ktorého postup a rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci súdu v súlade

s platným a účinným zákonom nemožno považovať za porušenie základných práv (m. m. napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00). Na podporu tohto záveru ústavný súd zdôrazňuje, že orgány verejnej moci (a teda aj štátna komisia) vychádzajú pri uplatňovaní svojej právomoci z prezumpcie ústavnosti aplikovaných právnych predpisov, ktorá ich viaže až dovedy, kým plénum ústavného súdu (čl. 131 ods. 1 ústavy) v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy nerozhodne inak. Zároveň sa v tejto súvislosti žiada zdôrazniť, že prezumpciou ústavnosti je viazaný aj senát ústavného súdu v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý si v tomto type konania nemôže v rozpore s ústavnou úpravou atrahovať právomoc pléna ústavného súdu vyplývajúcu z čl. 125 ods. 1 v spojení s čl. 131 ods. 1 ústavy, a to ani vtedy, ak by to v okolnostiach prípadu mohlo byť v prospech ochrany základných práv a slobôd (m. m. IV. ÚS 50/2010).

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením štátnej komisie a obsahom základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy, ktorého vyslovenia porušenia sa sťažovatelia domáhajú, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažností na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Tento záver platí o to viac vo vzťahu medzi obsahom označeného základného práva a napadnutým prípisom ministerstva, ktorý predstavuje vo svojej podstate len „nosič“ napadnutého uznesenia štátnej komisie, ktorého právne dôsledky sťažovatelia namietajú.

Ústavný súd preto sťažnosti sťažovateľov odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené už pri ich predbežnom prerokovaní (bod 2 výroku tohto uznesenia).

Nad rámec tohto uznesenia ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že z obsahu sťažností sa dá vyvodiť, že sťažovatelia vo svojej podstate nepriamo namietajú v zákone o podmienkach výkonu volebného práva neústavnosť ustanoveného inštitútu volebnej kaucie, ktorej zloženie kandidujúcou politickou stranou je obligatórnou podmienkou jej účasti vo voľbách do národnej rady. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej každé konanie pred ústavným súdom možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto

žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pre ústavným súdom a na základe jeho vlastného rozhodnutia. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom (II. ÚS 66/01, tiež II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07), t. j. (ako už bolo uvedené) v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže ústavný súd uplatniť právomoc, ktorou disponuje v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Ústavný súd navyše pripomína, že ústavnosťou inštitútu volebnej kaucie sa už zaoberal v konaní vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 6/08, pričom v náleze z 11. februára 2009 jej ústavnosť odobril, keď okrem iného uviedol, že „po komplexnom zhodnotení legitímnych cieľov... aj reálnych možností politických strán získať finančné prostriedky na jej úhradu, a tiež zohľadnením skutočnosti, že voľby do národnej rady sú základným miestom politickej súťaže, dospel k záveru, že volebnú kauciu pre voľby do národnej rady ustanovenú sumou 16 596,96 € možno v súčasných podmienkach považovať za ústavne konformnú.“ (podľa platnej zákonnej úpravy je volebná kaucia ustanovená v sume 17 000 €, pozn.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2016